

Травма на гръдния кош:

Най-често тя включва:

- Фрактура на ребра

Особен проблем представлява счупването на няколко ребра едностранно, или на две места. Това води до образуване на т.н. "гръден капак" - подвижен ~~елемент~~ ^{сегмент} на гр. стена, който извършва парадоксално движение навътре при вдишване и пречи за нормалното напълване на белия дроб с въздух при инспириум.

- Пневмоторакс

Възниква при нарушаване целостта на белите дробове ^{и белия} въздухът прониква в плевралната кухина. Това е "затворен" ПТ. Той се среща най-често.

Когато пневмотораксът се образува от навлизана на въздух от околната среда поради ~~открита и проникваща~~ ^{открита и проникваща} травма на гр. стена се нарича "отворен". При него има постоянна комуникация между плевралното пространство и външната среда - опасност от инфекция!

"Клапен" ПТ - особен вид отворен пневмоторакс, при който при всяко вдишване въздух навлиза в плевралното пространство от околната среда, но поради клапен/вентилен механизъм не излиза обратно при издишване. Така се нагнетява все по-голямо количество въздух в плевралната кухина до пълен колапс на съответния бял дроб и прогресираща остра дихателна недостатъчност.

Събирането на въздух в плевралната кухина може да е съчетано с втичане на кръв - Хемопневмоторакс/или само Хемоторакс.

- Подкожен емфизем

При ~~разкъсване~~ ^{разкъсване} на плевра и бял дроб въздух може да проникне в стената на гр. кош и да достигне и се натрупа в подкожната тъкан - оток на лице, шия, гр. стена, корем. При палпация се установяват/чуват крепитации като ходене върху сняг. Ако въздухът се събере в медиастиnum - до притискане на медиастинални органи и големи кръвоносни съдове.

- При болшинството гр. травми се развива Остра дихателна недостатъчност и Шоков бял дроб

Доболнична помощ:

Тоалет и проходимост на дихателните пътища

Интубация/крикотомия при невъзможност

Не се прави индиректен сърдечен масаж

Кислородо терапия

Кръвоспиране

Компресивна превръзка

Цели: откритият ПТ да се превърне в закрит

клапният ПТ да се превърне в открит

да се фиксира към гр.стена гръдния капак.

Травми на крайниците

Травми на ставите:

- Контузия/натъртване/

Цялостта на ставата е запазена, травмирани са меки тъкани, при по-тежки случаи - хемартроза.

Лечение - ^{имобилизация чрез} покой и стегната превръзка

- Дисторзия/навяхване/

При резки и силни движения със завъртане или сгъване на ставата ставните връзки се преразтеглят, понякога се скъсват-частично или напълно. При тежки форми на навяхване може да се разкъса и самата ставна капсула. Това възниква и хемартроза.

Лечение - ^{обезболяване} имобилизация в лека флексия чрез стегната превръзка, ~~най-често с шини~~

- Луксация/изкълчване/

При същите провокиращи условия, както при навяхване се стига до изместване на една от костите, участващи в засегнатата става. Това е ^{най-често} съпроводено с ~~разкъсване~~ разкъсване на ставната капсула.

Лечение: ^{с шини/триъгълни върби, бинтове} имобилизация и бърз транспорт. Наместване под анестезия в здравно заведение

Травми на костите:

- Фрактури

Частично или пълно нарушаване цялостта на костта. Закрити фрактури - костните фрагменти не са в контакт с външната среда. Открити фрактури - тежки увреждания - в областта на фрактурата има рана с различни размери в нея стърчат костни краища на счупената кост.

Лечение:

- на закритите фрактури: ^{обезболяване} транспортна имобилизация с шини/дъски, други ^{върби} плоскости. При поставянето трябва да се обхванат най-малко две съседни на счупената кост стави, а при счупване в областта на става да се обхванат проксималния и дисталния фрагмент, образувачи ставата.

Обезболяване
- на откритите фрактури: Обикновено кървят умерено и не се налага пристегнатата кръвоспираща превръзка. Ако кървенето е по-обилно-кръвоспиращо не с пристягаща превръзка, ако няма ефект-турникет, ^{ИЛИ} ~~камак~~, обикновена засукваща превръзка/поставя се над раната върху здрава костна основа и върху неувредени кожа и мускули. Самата ^{чистят се само чуждите тела} рана не се обработва - поставя се стерилен компрес/марли, които се пристягат с бинтова превръзка. Имобилизира се с шини или... по описания по горе начин/принципи.